

MARTIN ŠRAJER / 16. 3. 2016

Dvojníci

Komedie Jiřího Chlumského o záměně dvou vzhledově podobných, ale charakterově zcela nekompatibilních mužů, jejichž životní osudy se nečekaně prolnou, byla velkou výzvou zejména pro představitele hlavní dvojrole, rok od roku populárnějšího herce, komika, divadelního a filmového režiséra Ondřeje Sokola.

Novela skotského spisovatele Roberta Louise Stevensona *Podivný případ Dr. Jekylla a pana Hyda* (1886) inspirovala desítky filmů, seriálů i divadelních her. Za nejnovější variaci na hororový příběh o muži s rozdvojenou osobností můžeme považovat *Dvojníky*. Namísto vážného podobenství, tematizujícího odvěké napětí mezi dobrým a zlým já člověka, nás ale čeká (snad) veselá komedie. Ondřej Sokol v hlavní dvojroli navíc nebude hrát jednoho člověka s rozpolcenou duší, nýbrž dva muže stejného vzhledu.

Natáčení filmu podle scénáře Petra Hudského, autora několika televizních námětů, komedie *Celebrity s.r.o.* (2015) nebo knížky pro děti *Telátko popleta*, začalo v polovině června loňského roku v Litoměřicích. Další exteriéry se točily v Praze na Náplavce, Výtoni a v Rašínově ulici. Na konci července byla komedie, která podle varovně vyznívajících slov Petra Nárožného nemá „žádný mravní přídavek“, dotočena a mohly začít postprodukční práce.

Dvojníci vyprávějí o podvodníkovi jménem Honza Rambousek, specializujícím se na zámky, počítače, elektroniku nebo auta, který má navíc slabost pro ženy. Ve chvíli, kdy mu mafiánský boss Vytloukal kvůli dluženým penězům drží nůž u krku, rozhodne se své starosti přehodit na náhodou potkaného dvojníka. K nerozeznání podobný je Rambouskovi k vlastní smůle středoškolský učitel češtiny a dějepisu Richard Prospal, z něhož se stává lovná zvěř mafiánů. Život jeho i dcery Natálky by mohla zachránit krádež vzácného obrazu Dívky v modrém, kterou byl původně pověřen Rambousek.

Film, jehož motto „Je lepší vyhořet než potkat dvojníka!“ odkazuje k legendární hlášce z komedie *Kulový blesk*, se spoléhá na motiv záměny dvou osob, oblíbený již v dobách

němé grotesky. Aby z něj tvůrci mohli vytěžit co nejvíc a aby se zároveň nemuseli příliš spoléhat na počítačové triky, potřebovali najít dvojníka Ondřeje Sokola. Na základě internetového inzerátu a doporučení své sestry, že je Sokolovi podobný, se jim přihlásil Michael Hýža. Tvůrci ovšem tvář IT specialisty ze Zlína nakonec zapojili především při snímání z boku, zezadu a z dálky.

Většina práce tak zůstala na bedrech samotného Sokola, který musel několikrát během jednoho dne měnit svou vizáž a herecký projev podle toho, zda se zrovna nacházel v kůži vždy pečlivě upraveného, distingovaného učitele nebo neomaleného kriminálního s kotletami a rozčuchaným účesem. Ke způsobu natáčení uvedl Sokol v presskitu filmu, že nejnáročnější pro něj byly trikové záběry, ve kterých si povídá sám se sebou: „Měli jsme ambici, aby to byly dlouhé, celkové záběry, které se potom budou na počítači dodělávat. Všechny odpovědi musely sedět a být ve správný čas, tak že jsem si na to našel systém; v duchu jsem si počítal mezery nebo jsem si říkal repliky. Předával jsem si ale i věci z ruky do ruky, to bylo asi nejtěžší.“

Ondřeje Sokola v ústřední dvojroli doplní Miroslav Etlzer, ve filmu tělocvikář nevelkého intelektu, Jakub Kohák v roli dobrosrdečného zlodějčeka, Petr Čtvrtníček a Miroslav Táborský jako dva typičtí (tj. natvrdlí) filmoví policisté, Simona Krainová coby naivní Andrea nebo Petr Nározný, kterému díky roli Vytloukala po letech opět „narostly“ vlasy, s nimiž se natolik žil, že jej někteří kolegové zprvu nepoznávali.

Zatímco sami tvůrci *Dvojníky* označují za „klasickou nefalšovanou komedii s mnoha vděčnými a vtipnými situacemi, brilantními dialogy, v níž nechybí ani svěží a provokující studentský humor“, z hlediska jejich produkčního zázemí se jedná o vzorový příklad mainstreamové komerce, [1] tj. snímku se středně velkým rozpočtem (25 až 55 milionů korun), který cílí výhradně na domácí publikum a hlavní slovo při jeho výrobě patřilo producentovi, v tomto případě Miloslavu Šmídmajerovi z Bio Illusion (*Jak se krotí krokodýli*, 2006, *Probudím se včera*, 2012).

Šmídmajer přiznal, že s *Dvojníky* nebylo moc práce, neboť Hudského scénář nevyžadoval razantnější úpravy. Stačilo jen najít schopné herce a vhodného režiséra. Volba padla na Jiřího Chlumského, tvůrce bezpočtu televizních filmů, krimikomédie *Prachy dělají člověka* (2006) nebo koprodukčního slovensko-českého dramatu z období druhé světové války *Nedodržený slib* (2009). O přesah do zahraničí se v případě

Dvojníků postaral hudební skladatel Elia Cmiral, narozený sice v Československu, ale od konce 80. let pracující převážně v USA.[2]

Dvojníci (ČR, 2016), scénář: Petr Hudský, režie: Jiří Chlumský, kamera: Asen Šopov, hudba: Elia Cmiral, střih: Vasilis Skalenakis, hrají: Ondřej Sokol, Jakub Kohák, Jitka Schneiderová, Petr Nárožný, Miroslav Etzler, Petr Čtvrtníček, Milan Šteindler, Miroslav Táborský, Zuzana Slavíková, ad. Bioscop, 103 min. Premiéra: 17. 3. 2016.

Poznámky:

[1] Viz *Studie vývoje českého hraného kinematografického díla*. Ke stažení a přečtení je např. zde: <http://docplayer.cz/740507-Studie-vyvoje-ceskeho-hraneho-kinematografickeho-ceskeho-hraneho-kinematografickeho-dila-statni-fond.html>

[2] Jeho největším úspěchem byl zřejmě krimithriller *Ronin* z roku 1998 – za hudbu k němu byl nominován na International Film Music Critics Award.